

Over dit energielandschap

Deze folder illustreert hoe het Oost-Vlaamse Energielandschap in 2050 er uit zou kunnen zien, indien we vanaf morgen samenwerken in de richting van een aantrekkelijk, betaalbaar, efficiënt en gedragen hernieuwbaar energie-systeem. Het is een product van de strategische projecten 'Dender-land' en 'Oost-Vlaanderen Energielandschap' van de Provincie Oost-Vlaanderen en de Oost-Vlaamse processen, o.a. voor gedragen windlandschappen (PRUP's, omgevingsfondsen en recht-streekse participatie), de co-creatie van een ruimtelijke beleidslijn Warmte, het participatieve onderzoeks traject Energie landschap Denderland en talrijke concrete energieprojecten.

Met deze visie willen we een bijdrage leveren aan het maatschappelijke debat over en de beleidsinspanningen voor de energietransitie, over de verschillende bestuursniveaus heen. Een ruimtelijk doordachte energieplanning vergroot de kwaliteit van onze open en stedelijke ruimte en helpt gerealiseerde meerwaarde lokaal te houden. Provincie Oost-Vlaanderen engageerde zich om te bekijken hoe ze dergelijke energieplanning kan inzetten.

DEPARTEMENT
OMGEVING

provincie
Oost-Vlaanderen

Meer weten of met ons mee denken?

Surf naar www.oost-vlaanderen.be/energielandschap-2050

HET ENERGIE LANDSCHAP 2050

De ruimtelijke kracht van energie

Het huidige fossiele energiesysteem is eindig en helaas hopeloos vervuilend. Van het klimaatverdrag van Parijs, over het stookolieketelverbod tot de lokale klimaatplannen...

de neuzen van het beleid, de industrie en de bredere samenleving staan stilaan in dezelfde richting.

We willen een energiesysteem dat zo veel mogelijk draait op hernieuwbare bronnen, net omdat het de belofte van een leefbare en welvarende toekomst in zich draagt. Maar hoe begin je daar in godsnaam aan?

De energietransitie naar 2050: de ruimtelijke olifant in de kamer

De energie- en klimaatdoelstellingen worden doorgaans uitgedrukt in percentages en CO₂-reducties. Echt concreet wordt het pas als we doorrekenen hoeveel hernieuwbare energie-installaties we nodig hebben om onze behoefte aan elektriciteit, warmte en brandstoffen op een duurzame manier in te vullen.

Eigen aan de meeste hernieuwbare energiebronnen is soms niet beschikbaar en soms overvloedig aanwezig zijn, los van de energiebehoefte op dat moment. Comfortabel blijven leven en produceren betekent dat we ook moeten investeren in energieopslag en -omslag.

Al deze nieuwe installaties voor de productie, op- en omslag van groene energie hebben natuurlijk plaats nodig. Letterlijk én in onze hoofden.

We willen bovendien dat ons groene energiesysteem ook efficiënt en betaalbaar is, dus zullen we deze locaties slim moeten kiezen. **Zodat onze energie...**

1 → ...**opgewekt wordt** nabij bij de plekken waar we ze het meest nodig hebben: onze steden, industriegebieden, enzovoort.

2 → ...**opgeslagen en omgevormd wordt** in compacte energieknoppunten, waar de energie flexibel en economisch efficiënt inzetbaar is.

3 → ...ten slotte **zo rationeel mogelijk wordt gebruikt** in compacte stadswijken, zelfvoorzienende dorpen en CO₂-neutrale industrieën. Ook daarin kunnen we slim ruimtelijk sturen.

Kiezen voor een efficiënte energietransitie betekent dus dat we ruimtelijke keuzes zullen moeten maken. Waar moeten nieuwe hernieuwbare energie-installaties best komen? Waar kunnen we de energievraag efficiënter organiseren? Waar kunnen we de hernieuwbare energiestromen slim verknopen en integreren?

Nog te vaak houden we alle opties open. Elke energievorm en elke installatie moet in principe overal kunnen, met wildgroei en ruimtelijke verrommeling als gevolg. Energetisch inefficiënt en nefast voor het noodzakelijke maatschappelijke draagvlak voor hernieuwbare energie.

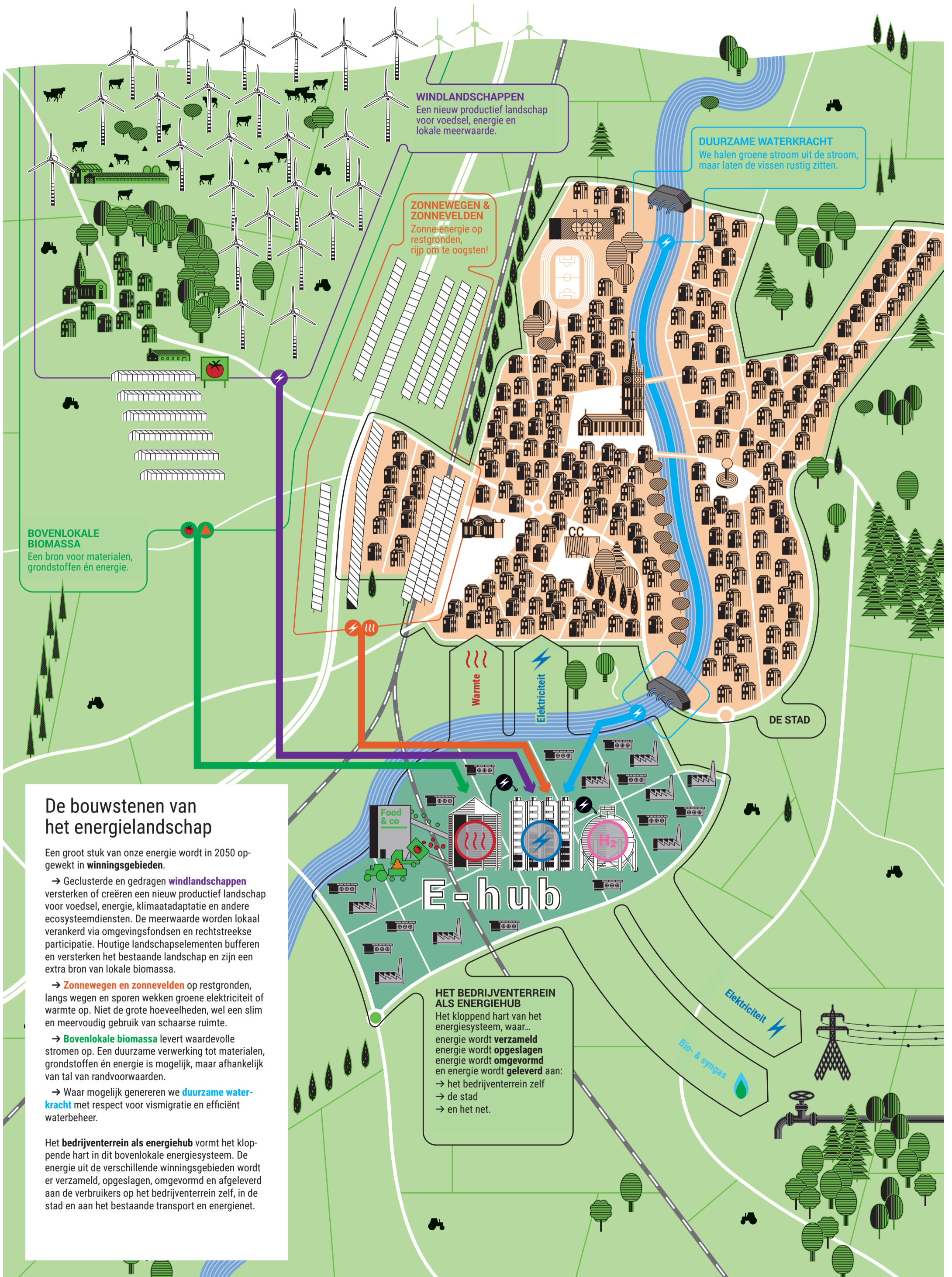
En dat terwijl we vandaag al samen bepalen wáár en hoe we het duurzame energiesysteem van de toekomst vorm kunnen geven.

Hoe ziet het energielandschap in 2050 eruit?

Het energielandschap in 2050 beschrijft het bovenlokale energiesysteem op een regionale schaal. Het geeft aan waar en hoe we winningsgebieden voor energie kunnen organiseren én hoe we die via energiehubbs kunnen koppelen aan de energievraag in het gebied. Samen met inspanningen van burgers, bedrijven en gemeenten én de nationale en internationale ambities en projecten, zal ze het succes van de energietransitie mee bepalen.

Klap deze folder helemaal open om een overzichtskaart te kunnen bekijken.

WINDLANDSCHAPPEN
Een nieuw productief landschap voor voedsel, energie en lokale meerwaarde.

ZONNEWEGEN & ZONNEVELDEN
Zonne-energie op restgronden, rijp om te oogsten!

DUURZAME WATERKRACHT
We halen groene stroom uit de stroom, maar laten de vissen rustig zitten.

BOVENLOKALE BIOMASSA
Een bron voor materialen, grondstoffen én energie.

De bouwstenen van het energielandschap

Een groot stuk van onze energie wordt in 2050 opgewekt in **winningsgebieden**.

→ Geclusterde en gedragen **windlandschappen** versterken of creëren een nieuw productief landschap voor voedsel, energie, klimaatadaptatie en andere ecosysteemdiensten. De meerwaarde worden lokaal verankerd via omgevingsfondsen en rechtstreekse participatie. Houtige landschapselementen bufferen en versterken het bestaande landschap en zijn een extra bron van lokale biomassa.

→ **Zonnewegen en zonnevelden** op restgronden, langs wegen en sporen wekken groene elektriciteit of warmte op. Niet de grote hoeveelheden, wel een slim en meervoudig gebruik van schaarse ruimte.

→ **Bovenlokale biomassa** levert waardevolle stromen op. Een duurzame verwerking tot materialen, grondstoffen én energie is mogelijk, maar afhankelijk van tal van randvoorwaarden.

→ Waar mogelijk genereren we **duurzame waterkracht** met respect voor vismigratie en efficiënt waterbeheer.

Het **bedrijventerrein als energiehub** vormt het kloppende hart in dit bovenlokale energiesysteem. De energie uit de verschillende winningsgebieden wordt er verzameld, opgeslagen, omgevormd en afgeleverd aan de gebruikers op het bedrijventerrein zelf, in de stad en aan het bestaande transport en energienet.

Warmte
Elektriciteit

E-hub

HET BEDRIJVENTERREIN ALS ENERGIEHUB

Het kloppende hart van het energiesysteem, waar...
energie wordt **verzameld**
energie wordt **opgeslagen**
energie wordt **omgevormd**
en energie wordt **geleverd** aan:
→ het bedrijventerrein zelf
→ de stad
→ en het net.

Elektriciteit
Bio- & syngas